

1341**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 23 września 2002 r.

w sprawie wyróżniania żołnierzy.

Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1**Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje tytułów honorowych nadawanych żołnierzom oraz wzory odznak tych tytułów;
- 2) przełożonych uprawnionych do wyrażania uznania żołnierzom;
- 3) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom wyróżnień oraz wyrażania im uznania, z wyjątkiem wyróżniania w postaci nagrody pieniężnej;
- 4) sposób prowadzenia i przechowywania karty wyróżnień żołnierza.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 19 lutego 1993 r. o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1993 r. Nr 34, poz. 154 oraz z 1995 r. Nr 150, poz. 731);
- 2) ustawie o dyscyplinie wojskowej — należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej;
- 3) dowódcy jednostki wojskowej — należy przez to rozumieć również dyrektora (szefa, komendanta) komórki lub jednostki organizacyjnej, o których mowa w § 2 ust. 1 statutu Ministerstwa Obrony Narodowej, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 2 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 stycznia 2002 r. w sprawie nadania statutu Ministerstwu Obrony Narodowej (M. P. z 2002 r. Nr 1, poz. 29) i w załączniku do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 20 marca 2002 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2002 r. Nr 12, poz. 217).

Rozdział 2**Rodzaje tytułów honorowych oraz wzory odznak tych tytułów**

§ 3. Żołnierzom mogą być nadawane tytuły honorowe:

- 1) „Wzorowy Żołnierz”;
- 2) „Wzorowy Marynarz”;
- 3) „Wzorowy Podchorąży”;
- 4) „Wzorowy Kadet”;
- 5) „Wzorowy Szef Pododdziału”;
- 6) „Wzorowy Dowódca”;
- 7) „Zastużony Pilot Wojskowy”.

§ 4. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Żołnierz” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Na wieńcu są umieszczone dwa skrzyżowane karabiny oraz orzeł

z głowicy sztandaru jednostki wojskowej, według wzoru określonego w art. 15 ustawy, spoczywający na puszcze, wykonane z metalu o barwie brązu. Na puszcze jest umieszczony złocony monogram „WZ”.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Żołnierz” zawiera załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Marynarz” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Na wieńcu są umieszczone orzeł z głowicy sztandaru jednostki wojskowej oraz kotwica przepleciona liną kotwiczną zwiniętą w kształcie litery „S”, stanowiąca element orła Marynarki Wojennej, według wzorów określonych odpowiednio w art. 7 i 15 ustawy, spoczywające na puszcze, wykonane z metalu o barwie brązu. Na puszcze jest umieszczony złocony monogram „WM”.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Marynarz” zawiera załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Podchorąży” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Odznaka jest wykonana z metalu. Na srebrzonym wieńcu są umieszczone srebrzony i oksydowany orzeł z głowicy sztandaru jednostki wojskowej, według wzoru określonego w art. 15 ustawy, oraz na biało emaliowana puszka z wstęgami emaliowanymi w barwach Rzeczypospolitej Polskiej określonych w odrębnych przepisach. Na puszcze jest umieszczony złocony monogram „WP”.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Podchorąży” zawiera załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Kadet” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Odznaka jest wykonana z metalu. Na wieńcu o barwie brązu są umieszczone srebrzony i oksydowany orzeł z głowicy sztandaru jednostki wojskowej, według wzoru określonego w art. 15 ustawy, oraz na biało emaliowana puszka z wstęgami emaliowanymi w barwach Rzeczypospolitej Polskiej określonych w odrębnych przepisach. Na puszcze jest umieszczony złocony monogram „WK”.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Kadet” zawiera załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 8. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Szef Pododdziału” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Odznaka jest wykonana z metalu. Na złoconym wieńcu są umieszczone srebrzony i oksydowany orzeł z głowicy sztandaru jednostki wojskowej, według wzoru określonego w art. 15 ustawy, oraz na biało emaliowana puszka ze wstęgami emaliowanymi w barwach Rzeczypospolitej Polskiej określonych w odrębnych przepisach. Na puszcze jest umieszczony złocony monogram „WS”.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Szef Pododdziału” zawiera załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 9. 1. Odznakę tytułu honorowego „Wzorowy Dowódca” stanowi owalny wieniec laurowy, otwarty w górnej części, o wymiarach 45 x 45 mm. Odznaka jest wykonana z metalu. Na złożonym wieńcu są umieszczone srebrzony i oksydowany orzeł z głowicy sztandaru jednostki wojskowej, według wzoru określonego w art. 15 ustawy, oraz na białą emaliowaną puszką, na której jest umieszczony złożony monogram „WD”. Po obu stronach puszki są umieszczone skrzyżowane szable wzoru 76 z buławą, srebrzone i oksydowane, otoczone wstęgą emaliowaną w barwach Rzeczypospolitej Polskiej określonych w odrębnych przepisach.

2. Wzór odznaki „Wzorowy Dowódca” zawiera załącznik nr 6 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Odznakę tytułu honorowego „Zasłużony Pilot Wojskowy” stanowi podwójny pierścień, okolony złożonym wieńcem z liści laurowych i dębowych. Wewnątrz pierścienia na polu z błękitnej emalii jest umieszczony srebrzony i oksydowany orzeł z oznaki specjalności pilota, określonej w odrębnych przepisach, trzymający w dziobie złożoną rzymską liczbę I, II lub III, oznaczającą nadanie tytułu honorowego po raz pierwszy, drugi lub trzeci. Między pierścieniami na otoku z białej emalii jest umieszczony napis „ZASŁUŻONY PILOT WOJSKOWY”. Na dole odznaki, pośrodku na tle wieńca i pierścienia, jest umieszczona w obramowaniu koloru srebrnego szachownica lotnicza z emalii białej i czerwonej, według wzoru określonego w art. 22 ustawy. Pierścień i napis są wykonane z metalu srebrzonego i oksydowanego. Średnica odznaki wynosi 45 mm, średnica zewnętrznego pierścienia — 38 mm, a pierścienia wewnętrznego — 24 mm, szerokość każdego z pierścieni i obramowania szachownicy wynosi 1,5 mm; bok szachownicy ma 9 mm, liczba rzymska ma 5 mm wysokości i 2,5 mm szerokości.

2. Wzór odznaki „Zasłużony Pilot Wojskowy” zawiera załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 11. Odznaki, o których mowa w § 4 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1, § 7 ust. 1, § 8 ust. 1, § 9 ust. 1 i § 10 ust. 1, są oznaczone na odwrocie odrębnym numerem oraz przypinane na zakrętkę.

Rozdział 3

Przełożeni uprawnieni do wyrażania uznania żołnierzom

§ 12. Do wyrażania żołnierzom uznania jest uprawniony przełożony, zajmujący stanowisko służbowe:

- 1) dowódcy kompanii lub równorzędnego pododdziału albo wyższe — listem gratulacyjnym;
- 2) dowódcy batalionu lub równorzędnego pododdziału albo wyższe — pismem pochwalnym ze zdjęciem żołnierza na tle:
 - a) flagi rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, do którego należy jednostka wojskowa, a jeżeli jednostka wojskowa nie wchodzi w skład rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej — flagi wojsk lądowych, z zastrzeżeniem pkt 3 lit. a,
 - b) bandery wojennej, proporca marynarki wojennej, znaku dowódcy okrętu, bandery pomocniczych jednostek pływających marynarki wojennej lub flagi lotnisk (lądowisk) marynarki wojen-

nej — w zależności od rodzaju jednostki wojskowej Marynarki Wojennej;

- 3) dowódcy jednostki wojskowej:
 - a) pismem pochwalnym ze zdjęciem żołnierza na tle sztandaru jednostki wojskowej, a jeżeli jednostce wojskowej nie został nadany sztandar — flagi rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w pkt 2 lit. a,
 - b) wpisaniem imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zastug do kroniki jednostki wojskowej,
 - c) tytułem honorowym „Wzorowy Żołnierz” lub „Wzorowy Marynarz”,
 - d) tytułem honorowym „Wzorowy Dowódca” lub „Wzorowy Szef Pododdziału”;
- 4) komendanta akademii wojskowej, z zastrzeżeniem pkt 5, i komendanta wyższej szkoły oficerskiej — tytułem honorowym „Wzorowy Podchorąży”;
- 5) komendanta wydziału w Wojskowej Akademii Technicznej — tytułem honorowym „Wzorowy Podchorąży”;
- 6) komendanta centrum szkolenia — tytułem honorowym „Wzorowy Kadet”.

§ 13. Minister Obrony Narodowej wyraża żołnierzom uznanie w formie:

- 1) listu gratulacyjnego;
- 2) pisma pochwalnego ze zdjęciem żołnierza na tle flagi Ministra Obrony Narodowej;
- 3) wpisania imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zastug do „Księgi Honorowej Ministra Obrony Narodowej”;
- 4) nadania tytułu honorowego „Zasłużony Pilot Wojskowy”.

Rozdział 4

Szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom wyróżnień oraz wyrażania im uznania

§ 14. Wyróżnienie żołnierza powinno nastąpić w jak najkrótszym czasie od spełnienia warunków określonych w § 15.

§ 15. Żołnierz może być wyróżniony:

- 1) pochwałą — w szczególności za bardzo dobre wykonanie zadania służbowego;
- 2) urlopem krótkoterminowym — w szczególności za uzyskanie wyróżniających wyników w służbie lub wykonywanie dodatkowych zadań wykraczających poza zwykłe obowiązki służbowe;
- 3) nagrodą rzeczową — w szczególności za dokonanie czynu świadczącego o męstwie lub odwadze, uzyskanie bardzo dobrych wyników w dowodzeniu i szkoleniu albo wzorowe wykonanie zadań służbowych lub zadania służbowego;
- 4) białą bronią — w szczególności za dokonanie szczególnego czynu albo za szczególne osiągnięcie lub wybitny dorobek zawodowy w służbie wojskowej;
- 5) wcześniejszym mianowaniem na kolejny stopień wojskowy — w szczególności za uzyskanie wybitnych osiągnięć w służbie wojskowej.

§ 16. 1. Urlop krótkoterminowy w wymiarze do pięciu dni może obejmować nie więcej niż jeden dzień ustawowo wolny od służby, a w wymiarze powyżej pięciu dni — nie więcej niż dwa dni ustawowo wolne od służby.

2. Żołnierzom należy umożliwić wykorzystanie urlopu krótkoterminowego nie później niż w ciągu trzydziestu dni od dnia udzielenia tego wyróżnienia, a w uzasadnionych przypadkach — nie później niż w ciągu sześćdziesięciu dni. Na wniosek wyróżnionego żołnierza urlop krótkoterminowy może być przez niego wykorzystany w dwóch częściach lub łącznie z innym urlopem.

§ 17. Uprawniony przełożony, podejmując decyzję o udzieleniu nagrody rzeczowej, określa wartość nagrody w granicach środków finansowych posiadanych na ten cel, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 3 ustawy o dyscyplinie wojskowej.

§ 18. W przypadku wyróżnienia białą bronią graweruje się dedykację na głowni szabli wzoru 76 lub kordzika, zamieszczając stopień wojskowy, imię i nazwisko wyróżnionego żołnierza (w trzecim przypadku deklinacyjnym), napis: „Za osiągnięcia w służbie wojskowej”, stanowisko służbowe przełożonego udzielającego wyróżnienia i datę udzielenia wyróżnienia. Żołnierz, któremu udzielono wyróżnienia, otrzymuje białą broń wraz z pochwą.

§ 19. 1. O udzielenie żołnierzowi wyróżnienia w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o dyscyplinie wojskowej, występuje się drogą służbową.

2. Wyższy przełożony, do którego wpłynął wniosek o udzielenie żołnierzowi wyróżnienia, złożony przez przełożonego nieuprawnionego do udzielenia danego wyróżnienia, w przypadku odmowy udzielenia wyróżnienia zawiadamia pisemnie wnioskodawcę.

§ 20. Udzielenie wyróżnienia powinno mieć charakter uroczysty. Szczegółowy sposób udzielenia żołnierzom wyróżnienia określa ceremoniał wojskowy.

§ 21. Żołnierzowi może być wyrażone uznanie w formie:

- 1) listu gratulacyjnego — w szczególności za wyróżnienie się w wykonywaniu zadań służbowych lub zadania służbowego, uzyskanie bardzo dobrych wyników w dowodzeniu, szkoleniu lub nauce albo podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, a także za szczególne osiągnięcia w związku z jubileuszem pełnienia czynnej służby wojskowej;
- 2) pisma pochwalnego ze zdjęciem żołnierza na tle sztandaru jednostki wojskowej lub znaku rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej — w szczególności za wyróżniające pełnienie czynnej służby wojskowej, w tym zwłaszcza w związku z przeniesieniem do pełnienia służby w innej jednostce wojskowej lub zwolnieniem z czynnej służby wojskowej;
- 3) wpisania imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zasług do kroniki jednostki wojskowej — w szczególności za ukończenie z pierwszą lokatą szkoły wojskowej, dokonanie szczególnego czynu w służbie wojskowej, a także wybitny dorobek zawodowy w związku z jubileuszem pełnienia czynnej służby wojskowej, z przeniesieniem do pełnienia służby w innej jednostce wojskowej lub zwolnieniem z czynnej służby wojskowej.

§ 22. O wyrażeniu uznania żołnierzowi w formie:

- 1) listu gratulacyjnego — występuje do dowódcy kompanii lub równorzędnego pododdziału:

- a) przełożony zajmujący stanowisko służbowe dowódcy drużyny lub równorzędnego pododdziału — drogą służbową,

- b) przełożony zajmujący stanowisko służbowe dowódcy plutonu lub równorzędnego pododdziału — drogą służbową;

- 2) pisma pochwalnego ze zdjęciem żołnierza na tle:

- a) sztandaru jednostki wojskowej — przełożeni występują drogą służbową do dowódcy jednostki wojskowej,

- b) znaku rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem lit. c — przełożeni występują drogą służbową do dowódcy batalionu lub równorzędnego pododdziału albo w przypadku, o którym mowa w § 12 pkt 3 lit. a, do dowódcy jednostki wojskowej,

- c) flagi Ministra Obrony Narodowej — dowódca jednostki wojskowej występuje drogą służbową do Ministra Obrony Narodowej;

- 3) wpisania imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zasług do kroniki jednostki wojskowej — przełożeni występują drogą służbową do dowódcy jednostki wojskowej.

§ 23. Przełożony uprawniony do wyrażenia uznania w formie listu gratulacyjnego lub pisma pochwalnego ze zdjęciem żołnierza na tle znaku rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej może wystąpić o wyrażenie takiego uznania przez wyższego przełożonego.

§ 24. 1. Żołnierzowi może być nadany tytuł honorowy:

- 1) „Wzorowy Żołnierz” lub „Wzorowy Marynarz” — w szczególności za bardzo dobre wykonywanie zadań służbowych i osiąganie bardzo dobrych wyników w szkoleniu przez szeregowych i podoficerów odbywających zasadniczą służbę wojskową lub nadterminową zasadniczą służbę wojskową, którzy odbyli co najmniej sześć miesięcy czynnej służby wojskowej;

- 2) „Wzorowy Podchorąży” — w szczególności za uzyskanie, po zakończeniu czwartego semestru studiów w akademii wojskowej lub wyższej szkole oficerskiej, średniej oceny nie niższej niż 4,51 (bez niedostatecznych ocen semestralnych) i bardzo dobre wykonywanie zadań służbowych;

- 3) „Wzorowy Kadet” — w szczególności za ukończenie pierwszego roku nauki w szkole chorążych z oceną średnią nie niższą niż 4,51 i bardzo dobre wykonywanie zadań służbowych;

- 4) „Wzorowy Szef Pododdziału”, w przypadku:

- a) zajmowania stanowiska służbowego co najmniej przez dwa lata,

- b) uzyskanie co najmniej drugiej klasy specjalisty wojskowego, określonej w odrębnych przepisach,

- c) wyróżniania się w wykonywaniu zadań służbowych, w szczególności z zakresu logistycznego zabezpieczenia zadań realizowanych przez pododdział, zapewniania żołnierzom warunków socjalnych, dbałości o porządek wojskowy, sprzęt wojskowy i inne mienie, a także wyróżniania się zdyscyplinowaniem i dobrym przykładem dla innych żołnierzy;

5) „Wzorowy Dowódca”, w przypadku wyróżniania się w dowodzeniu oraz zajmowania:

- a) co najmniej przez rok stanowiska służbowego dowódcy drużyny, działonu, załogi albo sekcji,
- b) co najmniej przez dwa lata stanowiska służbowego dowódcy plutonu, klucza lub obsługi, dowódcy kompanii lub baterii albo innego dowódcy (szefa, komendanta), jeżeli dla tego stanowiska służbowego w etacie jednostki wojskowej jest przewidziany stopień etatowy oficera młodszego lub chorążego, dowódcy okrętu III lub IV rangi, komendanta placówki Żandarmerii Wojskowej, dowódcy batalionu, dywizjonu lub eskadry, dowódcy grupy okrętów III lub IV rangi, dowódcy okrętu II rangi albo komendanta wydziału Żandarmerii Wojskowej

— jeżeli dowodzony pododdział osiąga bardzo dobre wyniki w szkoleniu.

2. Żołnierzowi może być nadany tytuł honorowy:

- 1) „Wzorowy Podchorąży” — nie więcej niż dwukrotnie, a ponowne nadanie tytułu honorowego może nastąpić po upływie co najmniej jednego roku od poprzedniego nadania;
- 2) „Wzorowy Szef Pododdziału” — nie więcej niż trzykrotnie, a kolejne nadanie tytułu honorowego może nastąpić po upływie co najmniej dwóch lat od poprzedniego nadania;
- 3) „Wzorowy Dowódca” — nie więcej niż trzykrotnie, a kolejne nadanie tytułu honorowego może nastąpić po upływie co najmniej jednego roku od poprzedniego nadania.

§ 25. 1. Tytułem honorowym „Zasłużony Pilot Wojskowy” wyraża się uznanie wybitnie zasłużonym pilotom za wzorową służbę w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności za duży wkład w jego rozwój, umocnienie gotowości bojowej i szkolenie kadr lotniczych.

2. Tytuł honorowy „Zasłużony Pilot Wojskowy” może być również nadany pilotom wojskowym, którzy dokonali bohaterskiego czynu związanego z wykonywaniem lotu.

3. Tytuł honorowy „Zasłużony Pilot Wojskowy” może być nadany żołnierzowi nie więcej niż trzykrotnie, a kolejne nadanie tytułu honorowego w przypadkach, o których mowa w ust. 1, może nastąpić po upływie co najmniej trzech lat od poprzedniego nadania.

§ 26. 1. Z wnioskiem o nadanie tytułu honorowego, o którym mowa w § 3 pkt 1—6, występuje drogą służbową:

- 1) dowódca plutonu lub równorzędnego pododdziału — o nadanie tytułu honorowego „Wzorowy Żołnierz”, „Wzorowy Marynarz” i „Wzorowy Dowódca” żołnierzom zajmującym stanowisko służbowe dowódcy drużyny, działonu, załogi albo sekcji;
- 2) dowódca kompanii lub równorzędnego pododdziału — o nadanie tytułu honorowego „Wzorowy Podchorąży”, „Wzorowy Kadet”, „Wzorowy Szef Pododdziału” i „Wzorowy Dowódca” żołnierzom zajmującym stanowisko służbowe szefa pododdziału albo dowódcy plutonu, klucza lub obsługi albo innego dowódcy (szefa, komendanta), jeżeli dla tego

stanowiska służbowego w etacie jednostki wojskowej jest przewidziany stopień etatowy oficera młodszego lub chorążego;

- 3) dowódca batalionu lub równorzędnego pododdziału — o nadanie tytułu honorowego „Wzorowy Dowódca” żołnierzom zajmującym stanowisko służbowe dowódcy kompanii, baterii lub klucza albo innego dowódcy (szefa, komendanta), jeżeli dla tego stanowiska służbowego w etacie jednostki wojskowej jest przewidziany stopień etatowy oficera młodszego lub chorążego, dowódcy okrętu III lub IV rangi albo komendanta placówki Żandarmerii Wojskowej.

2. Nadanie tytułu honorowego „Wzorowy Dowódca” żołnierzowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz żołnierzowi zajmującemu stanowisko służbowe dowódcy batalionu, dywizjonu lub eskadry, dowódcy grupy okrętów III lub IV rangi, dowódcy okrętu II rangi albo komendanta wydziału Żandarmerii Wojskowej, który jest bezpośrednio podporządkowany dowódcy jednostki wojskowej, nie wymaga wniosku.

3. Z wnioskiem o nadanie tytułu honorowego „Zasłużony Pilot Wojskowy” może występować, w każdym roku kalendarzowym, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie do dnia 31 maja.

4. Kwalifikowania kandydatów zgłoszonych do wyrażenia uznania tytułem honorowym „Zasłużony Pilot Wojskowy” dokonuje komisja, o której mowa w § 32 ust. 3, która przedkłada Ministrowi Obrony Narodowej propozycje kandydatur w terminie do dnia 15 lipca każdego roku kalendarzowego.

§ 27. 1. Wyrażenie uznania żołnierzowi powinno nastąpić w jak najkrótszym czasie od spełnienia warunków określonych w § 21 lub 24.

2. Minister Obrony Narodowej nadaje tytuł honorowy „Zasłużony Pilot Wojskowy” z okazji Święta Lotnictwa.

§ 28. 1. Żołnierz, któremu wyrażono uznanie w formie nadania tytułu honorowego, otrzymuje, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, odznakę tytułu oraz legitymację stwierdzającą uprawnienia do noszenia odznaki. Nadanie tytułu honorowego kolejny raz odnotowuje się w legitymacji.

2. Żołnierz, któremu został nadany powtórnie tytuł honorowy „Wzorowy Podchorąży”, „Wzorowy Szef Pododdziału” lub „Wzorowy Dowódca”, otrzymuje usztywnioną podkładkę pod odznakę tytułu honorowego, w kształcie owalnym i o wymiarach 50 x 40 mm, wykonaną z tkaniny mundurowej.

3. W razie nadania tytułu honorowego „Wzorowy Szef Pododdziału” lub „Wzorowy Dowódca” po raz trzeci, żołnierz otrzymuje podkładkę z obramowaniem o szerokości 2 mm koloru:

- 1) srebrnego — jeżeli nosi mundur wojsk lądowych lub wojsk lotniczych i obrony powietrznej;
- 2) złotego — jeżeli nosi mundur Marynarki Wojennej.

4. Wzory legitymacji odznak tytułów honorowych zawiera załącznik nr 8 do rozporządzenia.

§ 29. 1. Wyrażenie uznania powinno mieć charakter uroczysty.

2. Odznakę tytułu honorowego „Zasłużony Pilot Wojskowy” oraz jej legitymację wręcza Minister Obrony Narodowej lub jego przedstawiciel.

3. Szczegółowy sposób wręczenia odznak tytułów honorowych oraz ich legitymacji w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i w § 28 ust. 1—3, określa ce-remoniał wojskowy.

§ 30. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia posiadanej odznaki tytułu honorowego lub jej legitymacji, przełożony uprawniony do nadawania tej odznaki wydaje — na wniosek żołnierza — nową odznakę za zwrotem kosztów jej wytworzenia. Wydanie duplika-tu legitymacji następuje nieodpłatnie.

§ 31. 1. W „Księdze Honorowej Ministra Obrony Narodowej” są dokumentowane zasługujące na naj-wyższe uznanie czyny, świadczące o szczególnej ofiar-ności i męstwie, oraz najszczytniejsze dokonania żoł-nierzy w umacnianiu obronności Rzeczypospolitej Pol-skiej.

2. Wpis do „Księgi Honorowej Ministra Obrony Na-rodowej” zawiera:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz imię ojca żołnierza;
- 2) stanowisko służbowe żołnierza i miejsce pełnienia przez niego czynnej służby wojskowej;
- 3) opis zasług żołnierza;
- 4) fotografię żołnierza.

§ 32. 1. Z wnioskiem o wpisanie imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zasług do „Księgi Honorowej Mini-stra Obrony Narodowej” może występować dowódca jednostki wojskowej.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, przedstawia się drogą służbową, nie później niż w terminie do dnia 31 maja każdego roku kalendarzowego.

3. Kwalifikowania kandydatów zgłoszonych do wy-rażenia uznania wpisem do „Księgi Honorowej Mini-stra Obrony Narodowej” dokonuje komisja powołana przez Ministra Obrony Narodowej.

4. Komisja, o której mowa w ust. 3, przedkłada Mi-nistrowi Obrony Narodowej propozycje wyrażenia uznania wpisem do „Księgi Honorowej Ministra Ob-rony Narodowej” w terminie do dnia 15 lipca każdego ro-ku kalendarzowego.

§ 33. 1. Minister Obrony Narodowej wyraża uzna-nie w formie wpisania imienia i nazwiska żołnierza oraz jego zasług do „Księgi Honorowej Ministra Ob-rony Narodowej” w decyzji poprzedzającej obchody Święta Wojska Polskiego.

2. Podstawą wpisu do „Księgi Honorowej Ministra Ob-rony Narodowej” jest decyzja, o której mowa w ust. 1.

3. Kopię wpisu do „Księgi Honorowej Ministra Ob-rony Narodowej” przekazuje się dowódcy jednostki wojskowej, w której pełni czynną służbę wojskową żoł-nierz, któremu wyrażono uznanie w tej formie, w celu wyeksponowania w sali tradycji lub innym honoro-wym miejscu jednostki wojskowej.

4. Żołnierze, którym wyrażono uznanie wpisem do „Księgi Honorowej Ministra Obrony Narodowej”, otrzymują dyplomy pamiątkowe.

5. Wręczenie dyplomów, o których mowa w ust. 4, odbywa się w przededniu Święta Wojska Polskiego.

§ 34. 1. „Księżę Honorową Ministra Obrony Naro-dowej” prowadzi komórka organizacyjna Ministerstwa Obrony Narodowej określona przez Ministra Obrony Narodowej.

2. „Księżę Honorową Ministra Obrony Narodowej” przechowuje się w Muzeum Wojska Polskiego.

Rozdział 5

Sposób prowadzenia i przechowywania karty wyróżnień żołnierza

§ 35. 1. Karty wyróżnień prowadzi się dla żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową, poczynsz od dnia, w którym żołnierzowi zostało udzielone wyróż-nienie lub wyrażone uznanie.

2. Oprócz danych, o których mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o dyscyplinie wojskowej, w karcie wyróżnień żołnierza zamieszcza się:

- 1) numer i datę rozkazu lub decyzji albo oznaczenie i datę innego dokumentu oraz datę ustnego udzie-lenia żołnierzowi wyróżnienia albo wyrażenia uznania;
- 2) adnotacje o:
 - a) realizacji wyróżnienia udzielonego żołnierzowi lub wyrażonego mu uznania,
 - b) zapoznaniu żołnierza z kartą wyróżnień, o któ-rym mowa w § 38.

3. Wzór karty wyróżnień żołnierza zawiera załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 36. 1. Kartę wyróżnień żołnierza prowadzi w jed-nostce wojskowej:

- 1) dowódca kompanii lub równorzędnego pododdzia-łu — dla podporządkowanych żołnierzy odbywają-cych zasadniczą służbę wojskową, nadterminową zasadniczą służbę wojskową i przeszkolenie woj-skowe oraz pełniących służbę kandydacką;
- 2) osoba wyznaczona przez dowódcę jednostki woj-skowej do prowadzenia spraw kadrowych — dla żołnierzy zawodowych oraz żołnierzy odbywają-cych nadterminową zasadniczą służbę wojskową i okresową służbę wojskową, podporządkowanych przełożonemu zajmującemu stanowisko służbowe wyższe niż dowódca kompanii lub równorzędnego pododdziału.

2. Kartę wyróżnień żołnierza rezerwy prowadzi i przechowuje organ wojskowy właściwy, na podsta-wie odrębnych przepisów, do prowadzenia ewidencji wojskowej żołnierzy rezerwy.

3. Kartę wyróżnień żołnierza zawodowego:

- 1) przeniesionego do dyspozycji — prowadzi się od-powiednio w dowództwie rodzaju Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, w dowództwie okręgu wojskowego, dowództwie korpusu lub komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej do spraw kadr, w zależności od organu wojskowego, w którego dyspozycji pozostaje żoł-nierz zawodowy;

2) przeniesionego do rezerwy kadrowej lub pełniącego czynną służbę wojskową w jednostce organizacyjnej poza działem obrona narodowa — prowadzi się w komórce organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej właściwej do spraw kadr.

§ 37. 1. Wyciąg z rozkazu lub decyzji albo inny dokument lub zawiadomienie o ustnym udzieleniu żołnierzowi wyróżnienia, a także o wyrażeniu uznania przekazuje się organowi wojskowemu lub osobie prowadzącej kartę wyróżnień żołnierza, w terminie czternastu dni od dnia jego wydania, sporządzenia lub dokonania.

2. Wpisu do karty wyróżnień żołnierza dokonuje się w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wiadomości o udzieleniu żołnierzowi wyróżnienia lub wyrażeniu uznania w sposób, o którym mowa w ust. 1.

§ 38. 1. Z kartą wyróżnień zapoznaje się:

- 1) żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową i pełniącego służbę kandydacką — raz w roku, na jego wniosek złożony po upływie sześciu miesięcy służby;
- 2) żołnierza odbywającego nadterminową zasadniczą służbę wojskową i okresową służbę wojskową oraz żołnierza zawodowego — raz w roku, w miesiącu poprzedzającym opiniowanie okresowe, określone w odrębnych przepisach;
- 3) żołnierza zawodowego:
 - a) przeniesionego do dyspozycji lub rezerwy kadrowej — na jego wniosek, raz w roku, w miesiącu grudniu,
 - b) pełniącego czynną służbę wojskową w jednostce organizacyjnej poza działem obrona narodowa — raz w roku, w miesiącu poprzedzającym opiniowanie okresowe, określone w odrębnych przepisach.

2. Z kartą wyróżnień zapoznaje się także żołnierza na co najmniej czternaście dni przed przeniesieniem do innej jednostki wojskowej lub wyznaczeniem na inne stanowisko służbowe oraz na trzydzieści dni przed zwolnieniem z czynnej służby wojskowej.

3. Zapoznania z kartą wyróżnień dokonuje:

- 1) w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i 2:
 - a) przełożony zajmujący stanowisko służbowe dowódcy plutonu lub równorzędnego pododdziału albo wyższe — podporządkowanego żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, nadterminową zasadniczą służbę wojskową, okresową służbę wojskową i przeszkolenie wojskowe oraz pełniącego służbę kandydacką,
 - b) bezpośredni przełożony — żołnierza zawodowego;
- 2) w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 3 — organ wojskowy, o którym mowa w § 36 ust. 3.

4. Osoba zapoznająca żołnierza z kartą wyróżnień sporządza i podpisuje adnotację o dokonaniu zapoznania, zawierającą datę tej czynności. Czytelny podpis

pod adnotacją, zawierający stopień wojskowy oraz imię i nazwisko, składa również żołnierz zapoznany z kartą wyróżnień.

5. W razie odmowy lub niemożności złożenia podpisu przez żołnierza zapoznawanego z kartą wyróżnień, osoba, o której mowa w ust. 4, sporządza odpowiednią wzmiankę.

§ 39. 1. Kartę wyróżnień przechowuje się, z zastrzeżeniem ust. 2:

- 1) w kancelarii dowódcy kompanii lub równorzędnego pododdziału — żołnierzy, o których mowa w § 36 ust. 1 pkt 1;
- 2) w kancelarii jednostki wojskowej — żołnierzy zawodowych oraz żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową i okresową służbę wojskową, o których mowa w § 36 ust. 1 pkt 2;
- 3) w kancelarii organu wojskowego, o którym mowa w § 36 ust. 3 — żołnierzy zawodowych przeniesionych do dyspozycji lub rezerwy kadrowej albo pełniących czynną służbę wojskową w jednostkach organizacyjnych poza działem obrona narodowa.

2. Karty wyróżnień dowódców jednostek wojskowych i ich zastępców przechowuje się w kancelarii dowództwa nadrzędnej jednostki wojskowej.

3. Karty wyróżnień żołnierzy zawodowych przeniesionych w stan nieczynny oraz żołnierzy zwolnionych z czynnej służby wojskowej dołącza się do ich akt personalnych lub ewidencji wojskowej.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 40. 1. Żołnierz, któremu nadano wyróżniający tytuł i odznakę „Wzorowego Żołnierza” na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 maja 1963 r. o dyscyplinie wojskowej oraz o odpowiedzialności żołnierzy za przewinienia dyscyplinarne i za naruszenia honoru i godności żołnierskiej (Dz. U. z 1992 r. Nr 5, poz. 17, z 1997 r. Nr 117, poz. 753 oraz z 2001 r. Nr 85, poz. 925 i Nr 123, poz. 1353), zachowuje dotychczasowe uprawnienia związane z tym wyróżnieniem.

2. Odznaki, o których mowa w ust. 1, nie podlegają wymianie na odznaki według wzoru określonego w § 4 i 5.

3. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia posiadanej odznaki, o której mowa w ust. 1, nie wydaje się odznaki według wzoru określonego w § 4 i 5.

§ 41. Karty wyróżnień żołnierzy prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów przechowuje się łącznie z kartami wyróżnień żołnierzy prowadzonymi na podstawie przepisów rozporządzenia.

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 października 2002 r.¹⁾

Minister Obrony Narodowej: w z. *J. Zemke*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 września 1999 r. w sprawie wyróżniania żołnierzy, pododdziałów i oddziałów wojskowych (Dz. U. z 1999 r. Nr 84, poz. 938), które traci moc z dniem 30 września 2002 r. na podstawie art. 8 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o zmianie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 925).

Załączniki do rozporządzenia Ministra
Obrony Narodowej z dnia 23 września
2002 r. (poz. 1341)

Załącznik nr 1

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY ŻOŁNIERZ”

Załącznik nr 2

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY MARYNARZ”

Załącznik nr 3

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY PODCHORAŹY”

Załącznik nr 4

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY KADET”

Załącznik nr 5

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY SZEŃ PODODZIAŁU”

Załącznik nr 6

WZÓR ODZNAKI „WZOROWY DOWÓDCA”

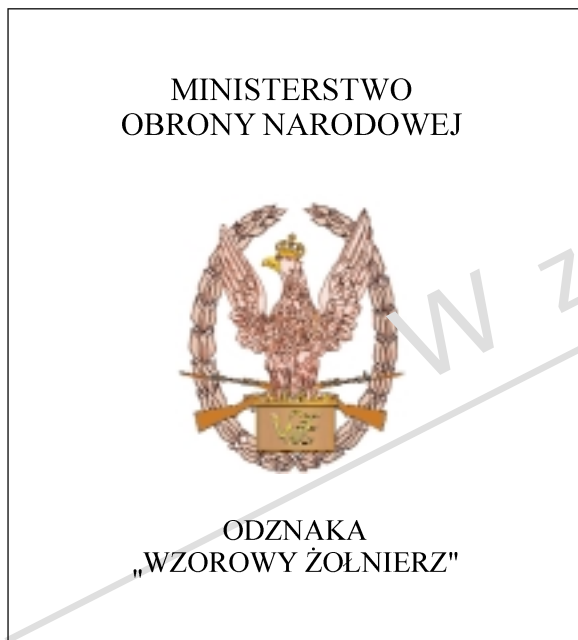

WZÓR ODZNAKI „ZASŁUŻONY PILOT WOJSKOWY”

WZORY LEGITYMACJI ODZNAK TYTUŁÓW HONOROWYCH

Legitymacja odznaki „Wzorowy Żołnierz”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Żołnierz”

nr, nadanego
rozkazem nr z dnia

mp. Dowódca
.....

....., dnia

strona odwrotna

Legitymacja odznaki „Wzorowy Marynarz”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Marynarz”

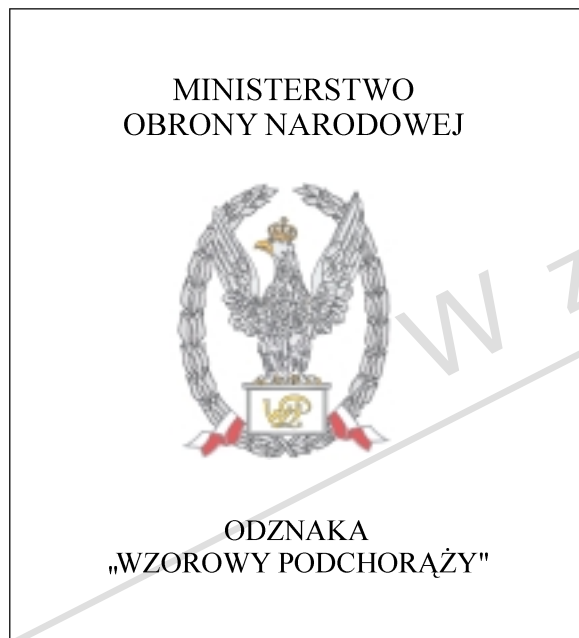
nr, nadanego
rozkazem nr z dnia

mp. Dowódca
.....

....., dnia

strona odwrotna

Legitymacja odznaki „Wzorowy Podchorąży”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Podchorąży”

nr, nadanego

rozkazem nr z dnia

mp. Komendant
.....

....., dnia

strona odwrotna

Legitymacja odznaki „Wzorowy Kadet”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Kadet”

nr, nadanego

rozkazem nr z dnia

mp. Komendant
.....

....., dnia

strona odwrotna

Uwaga:

Na stronie odwrotnej legitymacji odznaki „Wzorowy Podchorąży” po wyrazie „nadanego” wpisuje się wyrazy „po raz pierwszy” lub „po raz drugi”, w razie nadania tytułu honorowego wielokrotnie.

Legitymacja odznaki „Wzorowy Szef Pododdziału”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Szef Pododdziału”

nr, nadanego

rozkazem (decyzją) nr z dnia

mp. Dowódca
.....

....., dnia

strona odwrotna

Legitymacja odznaki „Wzorowy Dowódca”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....
.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Wzorowy Dowódca”

nr, nadanego

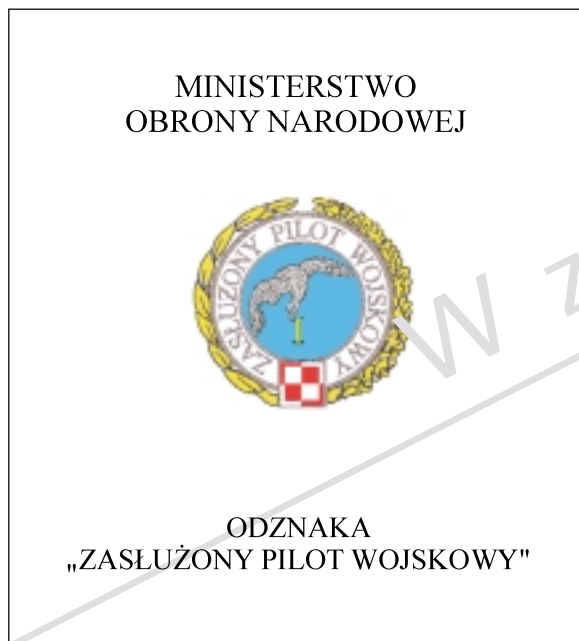
rozkazem (decyzją) nr z dnia

mp. Dowódca
.....

....., dnia

strona odwrotna

Legitymacja odznaki „Zasłużony Pilot Wojskowy”

strona przednia

LEGITYMACJA Nr

.....

.....

jest uprawniony do noszenia odznaki
tytułu honorowego
„Zasłużony Pilot Wojskowy”

nr, nadanego

decyzją nr z dnia

Minister Obrony Narodowej

mp.

....., dnia

strona odwrotna

Uwagi:

1. Na stronie odwrotnej legitymacji odznaki „Wzorowy Szef Pododdziału”, „Wzorowy Dowódca” oraz „Zasłużony Pilot Wojskowy” po wyrazie „nadanego” wpisuje się wyrazy „po raz pierwszy” albo „po raz drugi” lub „po raz trzeci”, w razie nadania żołnierzowi tytułu honorowego wielokrotnie.
2. Na stronie przedniej legitymacji odznaki „Zasłużony Pilot Wojskowy” jest umieszczony wizerunek odznaki właściwej dla nadania tytułu honorowego po raz pierwszy, drugi lub trzeci.

Załącznik nr 9

WZÓR

KARTA WYRÓŻNIEŃ ŻOŁNIERZA

..... (stopień wojskowy*, imię i nazwisko, imię ojca)	 (pododdział lub wewnętrzna komórka organizacyjna*)	 (jednostka wojskowa albo jednostka lub komórka organizacyjna*)			
..... (data powołania do służby wojskowej)	 (stanowisko służbowe*)					
Lp.	Przyczyna udzielenia wyróżnienia lub wyrażenia uznania	Rodzaj wyróż- nienia lub for- ma wyrażenia uznania	Stanowisko prze- służbowe prze- łożonego, który udzielił wyróż- nienia lub wy- raził uznanie	Data udzielenia wyróżnienia lub wyrażenia uznania	Nr i data rozka- zu lub decyzji (inny doku- ment stwier- dzający udzie- lenie wyróżnie- nia lub wyraże- nie uznania)	Czytelny pod- pis odpowie- dzialnego za prowadzenie karty wyróż- nień	Adnotacje
1	2	3	4	5	6	7	8

* Wpisać ofówkiem.